

Допомога по безробіттю

Data publikacji: 29.09.2019 Data modyfikacji: 28.02.2020 Departament Rynku Pracy MRPiPS

Право на допомогу

Ви отримаєте право на допомогу з дня реєстрації у відповідному бюро праці повіту, якщо для Вас немає підходящої роботи чи пропозиції стажування, професійного навчання для дорослих, навчання, інтервенційних робіт або громадських робіт і якщо протягом 18 місяців, що безпосередньо передують даті реєстрації, протягом принаймні 365 днів:

1. були працевлаштовані і заробляли принаймні мінімальну винагороду за працю, з якого виникає зобов'язання сплачувати внески до Фонду Праці; періоди неоплачуваної відпустки тривалістю загалом більше 30 днів не включаються до цього періоду,
2. виконували роботу за підрядним договором і отримували принаймні дохід мінімальну винагороду за працю,
3. надавали послуги за агентським договором чи мандатним договором чи іншим договором на обслуговування, на який застосовуються обов'язкові положення відповідно до Цивільного кодексу, або співпрацювали при виконанні цих договорів, на основі обчислення внесків на соціальне страхування та Фонду праці на основі як мінімум мінімальна винагороду за працю в перерахунку на повний місяць,
4. сплачували внески на соціальне страхування за несільськогосподарську діяльність або співпрацю, при цьому база для внесків Фонду соціального забезпечення та праці не менше мінімальної винагороди за працю,
5. виконували роботу в сільськогосподарському виробничому кооперативі, кооперативі сільськогосподарських гуртків або кооперативі сільськогосподарських служб, будучи членом цього кооперативу, при цьому розмір внесків на соціальне забезпечення та Фонду праці становить розмір щонайменше мінімальної винагороди за працю,
6. сплатили внесок до Фонду праці у зв'язку з працевлаштуванням або виконанням іншої прибуткової роботи за кордоном з іноземним роботодавцем у країні, що не належить до Європейського Союзу, Європейського економічного простору, Швейцарської конфедерації, у розмірі 9,75% від середньої оплати праці за кожен місяць роботи,
7. були працевлаштовані за кордоном і приїхали до Республіки Польща як репатріант,
8. були працевлаштовані, служили або виконували іншу оплачувану роботу та отримували винагороду або дохід, за який існує зобов'язання сплачувати внески до Фонду праці,
9. виконували роботу під час тимчасового арешту чи ув'язнення, при цьому основи внесків до Фонду соціального забезпечення та Фонду праці становлять щонайменше мінімальну винагороду за працю. Якщо ви звітуєтесь у відповідне бюро праці повіту для реєстрації протягом 30 днів після звільнення із в'язниці чи ізолятора, то при визначенні права на пільгу відомство також враховує зазначені вище періоди, що перебувають за 18 місяців до останнього позбавлення волі.

До 365 днів, які дають право на допомогу зараховуються наступні періоди:

1. основна військова служба, військова підготовка, підготовча служба, служба кандидата, контрактна професійна військова служба, військові навчання, періодична військова служба, територіальна військова служба, що виконується на ротаційній основі, або військова служба, що виконується у разі мобілізації та під час війни, і основна служба у цивільній обороні та службі замітника, а також про службу як офіцера, зазначеного в Законі від 18 лютого 1994 року про пенсійне забезпечення працівників міліції, Агенції внутрішньої безпеки, Агентства розвідки, Військової контррозвідки, Військової розвідки, Центрального антикорупційного бюро, Прикордонної служби, Маршальської гвардії, Державна служба охорони, Державна пожежна служба, Митна та податкова служба та Служба ув'язнення та їх родини;
2. батьківська відпустка, надана на основі окремих положень;

3. отримання пенсії по інвалідності внаслідок непрацездатності, зазначеної у пункті 1, пенсію за інвалідністю за навчання та періоди отримання хвороби, материнства, допомоги по вагітності та пологах після припинення роботи, іншої оплачуваної роботи або припинення несільськогосподарської діяльності, якщо основою для обчислення цих надбавок та пільг, включаючи розмір внесків на соціальне страхування, була сума щонайменше мінімальною винагородою за працю;
4. періоди, не згадані вище, і на які сплачувались внески на соціальне страхування та Фонд праці, якщо база внесків базувалася на сумі щонайменше мінімальної винагороди за працю;
5. для якого призначено компенсацію за невиконання роботодавцем припинення трудових або службових відносин та період, за який працівнику виплачено компенсацію за скорочення строку повідомлення трудового договору;
6. надання послуг на підставі договору про активацію, зазначеного у ст. 50 Закону від 4 лютого 2011 року про догляд за дітьми віком до 3 років;
7. отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника, якщо право на цю пенсію збігалось з правом на пенсію по інвалідності та було обрано сімейну пенсію;
8. здійснення особистого догляду за дітьми особами, які підлягають обов'язковому пенсійному та інвалідному страхуванню;
9. отримання допомоги по догляду або спеціальну допомогу по догляду за положеннями про сімейні виплати, або допомогу для опікуна відповідно до положень про визначення та виплату допомоги для опікунів, якщо втрата права на них була спричинена смертю особи, над якою вона здійснювалася.

Крім того, ви отримаєте право на надбавку, якщо вас звільнили з основної військової служби або періодичної військової служби, а період її служби становив не менше 240 днів і припав на період 18 місяців, що передував дню реєстрації в бюро праці повіту.

Незважаючи на несплату внеску Фонду праці, допомога по безробіттю буде надана, якщо:

1. роботодавці та інші організаційні підрозділи звільняються від зобов'язання сплачувати внески до Фонду праці зайнятим працівникам, які повертаються з декретної відпустки, відпустки у декретній відпустці, батьківської відпустки або батьківської відпустки протягом 36 місяців, починаючи з першого місяця після повернення з декретної відпустки, відпустки на умовах відпустка по вагітності та пологах у зв'язку з вагітністю та пологами;
2. роботодавці та інші організаційні підрозділи звільняються від зобов'язання сплачувати внески до Фонду праці строком на 12 місяців, починаючи з першого місяця після укладення трудового договору, для працівників, які перевищили 50 років і за 30 днів до працевлаштування залишилися в обліку безробітного бюро праці повіту;
3. роботодавці та інші організаційні підрозділи звільняються від зобов'язання сплачувати внески до Фонду праці зайнятим особам, яким не менше 55 років (жінки) та 60 років (чоловіки);
4. роботодавці та інші організаційні підрозділи не сплачують внески до Фонду праці протягом 12 місяців, починаючи з першого місяця після укладення трудового договору, для зайнятих безробітних осіб, які не досягли 30 років;
5. Підприємці Польської асоціації глухих та Польської асоціації сліпих та Асоціації сліпих солдатів Республіки Польща, Товариства захисту сліпих, Центру опіки сліпих у Ласки та закладів професійної діяльності не сплачують внески до Фонду праці для працівників зі значною або середньою втратою працездатності.

Ви отримаєте право на допомогу, якщо будете дотримуватись умов її отримання:

1. **через 90 днів, якщо:**
 - за 6 місяців до реєстрації в повітовій службі праці ви припинили трудові відносини або службові відносини за попереднім повідомленням або за взаємною згодою сторін. Це не застосовується, якщо:
 - сторони домовились через банкрутство, ліквідацію роботодавця або скорочення зайнятості з причин, пов'язаних з робочим місцем,

- припинення трудових або службових відносин за попереднім повідомленням або за взаємною згодою сторін відбулося через зміну місця проживання,
- розірвали трудовий договір у режимі ст. 55 1¹– Трудового кодексу
- зареєструвались у бюро праці як безробітна особа протягом періоду, повідомили у Центральний реєстр та інформацію про господарську діяльність, припинення підприємницької діяльності;

Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

2. **через 180 днів**, якщо за 6 місяців до реєстрації в бюро праці повіту:
- спричинили припинення своїх трудових відносин або ділових відносин без попереднього повідомлення,
 - припинили трудові відносини на підставі направлення бюро зайнятості до роботодавця, який отримує за цим направленням грант, пільгу з активації або співфінансування винагороди до закінчення строків, визначених ст. 60a частина 4, ст. 60b частина 2 та ст. 60d частина 2;

Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

3. після періоду, за який ви отримали компенсацію за скорочення строку повідомлення про розірвання трудового договору; ви отримаєте право на надбавку після періоду, за який ви отримали компенсацію;

Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

4. після закінчення періоду, за який ви отримали, ви отримали пільгу, передбачену окремими положеннями у вигляді одноразового грошового еквівалента за відпустку на видобуток, одноразового соціального, виплат, грошової допомоги, одноразової умовної виплати виплат або безумовної виплати виплат; ви отримаєте право на надбавку після періоду, за який ви отримали еквівалентну або вихідну допомогу,

Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

5. 120 днів для першої відмови, 180 днів для другої відмови, 270 днів для третьої та наступної відмови, якщо:
- відмовилися без обґрунтування приймати пропозицію про відповідну роботу, іншу вигідну роботу, навчання, стажування, професійну підготовку дорослих, виконуючи інтервенційні роботи, громадські роботи, проходивши медичні чи психологічні обстеження, спрямовані на визначення працездатності або участь у іншій формі допомоги, зазначеній у закон;
 - після направлення не почнете навчання, професійне навчання дорослих, стажування, виконання суспільно корисних робіт, або іншу форму допомоги, визначену законом;

Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

6. після завершення навчальної практики та отримання щомісячних грошових виплат у розмірі, що перевищує половину мінімальної винагороди за роботу;

Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

Крім того, допомога не виплачується за періоди, коли безробітна особа перебуває за кордоном або перебуває в іншій ситуації, що призводить до відсутності готовності братися за роботу (до 10 днів). Цей період скорочує ваш період допомоги по безробіттю.

Період отримання допомоги

Період отримання допомоги становить

1. **180 днів** - якщо ви живете в повіті, рівень безробіття якого не перевищував 150% від середнього рівня безробіття в країні 30 червня року, що передує даті набуття права на допомогу з безробіття;
2. **365 днів** якщо:
 - живете в повіті, рівень безробіття якого 30 червня року, що передує даті набуття права на допомогу, перевищував 150% середнього рівня безробіття в країні, або
 - вам більше 50 років і маєте принаймні 20 років права на отримання допомоги, або
 - у вас є принаймні одна дитина на утриманні до 15 років, а подружжя також є безробітною особою і втратило право на допомогу через закінчення строку її отримання після дня придбання права на допомогу, або
 - Виховуєте самостійно принаймні одну дитину до 15 років.

Період отримання допомоги підлягає:

1. **скороченню** на період працевлаштування в рамках інтервенційних робіт, громадських робіт та період стажування, навчання чи професійної підготовки дорослих, що потрапляють у період, протягом якого надаватиметься допомога, та на періоди не отримання допомоги, згаданої вище,
2. **подовженню** на період, на який жінка мала б право, відповідно до окремих положень, на допомогу по вагітності та пологах, у випадку народження дитини жінкою, яка отримувала допомогу по безробіттю протягом або протягом місяця після завершення,

Період отримання допомоги не змінюється, якщо протягом періоду отримання

- зміниш місце проживання,
- місце, де ви живете, буде покрите іншим повітом.

Додаткова допомога, тобто продовження набутого права на допомогу буде надана, якщо:

1. втратите статус безробітного на менше 365 днів через:
 - прийняття на роботу,
 - початку іншої оплачуваної роботи,
 - здійснення несільськогосподарської діяльності,
 - отримання заробітку, що перевищує половину мінімальної заробітної плати на місяць
2. та зареєструватися в повітовому бюро праці як безробітна особа протягом 14 днів від дня:
 - припинення роботи,
 - припинення інших оплачуваних робіт,
 - припинення несільськогосподарської діяльності,
 - припинення отримання виплати по хворобі, допомоги по вагітності та пологах після припинення роботи,
 - перестаючи приносити дохід, що перевищує половину мінімальної заробітної плати на місяць.

Якщо втратите статус безробітної особи на строк не більше 365 днів, а в день наступної реєстрації ви дотримуетесь умов отримання права на допомогу, отримаєте право на надбавку за період мінус попередній період отримання допомоги.

Періоди виплат не включаються до:

1. періодів, необхідних для придбання прав та визначення розміру та періоду отримання допомоги по безробіттю;
2. періоду працевлаштування, від якого залежить набуття права на відпустку;
3. стажу, визначеного окремими правилами, необхідними для здійснення певних професій.

Розмір допомоги

Розмір допомоги залежить від стажу роботи безробітного.

Якщо Ви працювали разом:

1. до 5 років маєте право на допомогу у розмірі 80% від базової допомоги,
2. віком від 5 до 20 років, що має право на 100% основної допомоги,
3. до 20 років маєте право на допомогу у розмірі 120 % від базової допомоги,

Методи нарахування допомоги

Допомога виплачується бюро щомісяця за попередній місяць. Допомога за неповний місяць визначається діленням суми допомоги на 30 та множенням на кількість календарних днів на період, за який належить допомога.

Бюро видає PIT 11. на період отримання допомоги по безробіттю.

Обмеження вимог

Позови про належні та не отримані суми допомоги втрачають строки через шість місяців з дати, поставлення до диспозиції.